

Opinie Marc Cosyns

Oorlog en taboe

Actualiteit

BRUSSEL 15/06 Ik kom nog uit een tijd waarin men vooropstelde dat het laatste taboe zou sneuvelen. Verschillende taboes werden als laatste 'gepromoot' maar altijd opnieuw kwam er een ander opduiken. Een opinie van Marc Cosyns.

Het laatste taboe dat ik actief heb meegemaakt was het taboe rond de dood: de dood bespreekbaar maken, gevolgd door de dood in de ogen kijken tot en met zelf erover beslissen wanneer je de ogen sluit. Palliatieve zorg en euthanasie, het een kan niet meer zonder het ander als een recht voor iedere persoon met een zorgnood, zoals men nu een patiënt noemt. Ik heb de indruk dat men sindsdien niet meer over het laatste spreekt waarschijnlijk omdat dat taboe zelf het laatste in zich heeft?

Ik overdrijf als ik schrijf dat er ondertussen iedere dag een taboe sneuvelt maar er ook telkens weer nieuwe ontstaan. Sneuvelen bv is op zich een taboe wanneer men oorlogsretoriek in de taal wil vermijden en geweldloos communiceren poneert. Maar 'nooit meer oorlog' blijkt ondertussen een slogan die taboe wordt.

'Keer op keer sneuvelt een westers taboe in de oorlog in Oekraïne. Straks ook het laatste?' lees ik in de westerse media eind mei. Met de Storm Shadow-lange afstandsrammen, met een vuurbereik van liefst 250 kilometer, bleek opnieuw een taboe in de westerse wapenleveringen gesneuveld. Het scenario is daarbij telkens hetzelfde: Oekraïne vraagt een bepaald type wapen, het Westen treuzelt en zegt dat het onmogelijk is wegens het vermeende risico op escalatie door de Russisch president Poetin, en beslist na enkele maanden het toe te staan en te bezorgen. Zo ging het met de Himars-raketsystemen, later met de moderne westerse gevechtstanks, nu met de langeafstandsrammen en straks met westerse gevechtsvliegtuigen zoals de F-16...

Als actief lid van Artsen voor Vrede en de Nederlandse Vereniging voor Medische Polemologie kan en wil ik deze probleemstelling niet uit de weg gaan, laat staan er een taboe van maken. De Secretaris-generaal van de Verenigde Naties, António

Guterres, verklaarde bij zijn bezoek aan de geteisterde zwaar getroffen stadjes in de buurt van Kiev: 'Een oorlog in de 21e eeuw is een absurditeit, geen enkele oorlog is aanvaardbaar in de 21e eeuw. Als we het hebben over oorlogsmisdaden, kunnen we niet vergeten dat de ergste misdaad oorlog zelf is.' Guterres benadrukte ook dat de voortzetting van de oorlog in Oekraïne moreel onaanvaardbaar is, politiek niet verdedigbaar en militair gezien zinloos. Hij was zichtbaar onder de indruk van de verwoestingen eind april '22 en doorbrak het taboe om in te gaan tegen de 'gerechtvaardigde oorlog'.

Ondertussen is het half juni en worden we minder geconfronteerd met (de maatregelen door) de oorlogscrisis in ons dagelijks leven. Weer meer tijd voor andere en nieuwe taboes, zonder cynisch te klinken. HIV en seksualiteit is geen nieuw taboe maar blijft het vaak, vooral bij personen met migratieachtergrond blijkt uit recent onderzoek, vooral in verband met de preventiepil. Over seks praten in een relatie scoort als taboe ook nog altijd hoog. En hoeveel beslissingsautonomie heeft een vrouw tijdens de bevalling? Het taboe van de menopauze bij de vrouw blijkt alom tegenwoordig in de media. Eind mei verscheen het boek 'Het Verboden Woord' van presentatrice Caroline Tensen vooral gekend in Nederland en Vlaanderen. Het is moeilijk na te gaan in welke mate dit taboe gestuurd is door medische firma's en hun expertartsen, ondanks allerlei ethische codes voor (universitaire) onderzoeksgroepen waaraan ze gebonden zijn. Het gebeurt vaker dat informatie rond lichamelijke taboes doorbroken worden in aanloop naar een nieuw geneesmiddel. En er is een geneesmiddel op komst voor opvliegers, een klacht waar 70 procent van de vrouwen in en rond de menopauze 'last' van hebben. De doelgroep is groot genoeg om detaboeïserende informatie de wereld in te sturen als verdoken reclame. Of is het taboe dit te schrijven in een opiniebijdrage?

Als ik bij google alerts taboe intik zijn nu de meest populaire hits: de menopauze bij de man en het doorbreken van het taboe betreffende de gezondheidstoestand van de paus. Er worden geen verbanden gelegd tussen beiden. De titel van een artikel in Kerknet is veelzeggend: 'Van taboe tot wereldnieuws: gezondheid paus minutieus opgevolgd'. Ooit was de gezondheid van de paus een absoluut geheim, nu krijgen media van het Vaticaan twee keer per dag een bulletin. De meeste mannen maken geen bulletin van hun menopauze. Misschien noteren ze wel de gerelateerde klachten voor zichzelf in afvinklijstjes of turven ze het aantal erecties, maar erover praten blijft taboe. Misschien is het daardoor dat ze blijven oorlog voeren?

[Oorlog en taboe \(Opinie Marc Cosyns\) - MediQuality](#)